

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU

Ağustos 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
DENETİM GÖRÜŞÜ	5
TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	6

KISALTMALAR

ATİK	Amortismanına Tabi İktisadi Kıymetler
BİT	Belediye İktisadi Teşebbüsü
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsü
KDV	Katma Değer Vergisi
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
VEDOP	Vergi Daireleri Otomasyon Projesi
VUK	Vergi Usul Kanunu
YMM	Yeminli Mali Müşavir

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Gelir İdaresi Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Gelir İdaresi Başkanlığına 2.080.581.000,00-TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 0,51'ine tekabül etmektedir.

Başkanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Başkanlığın 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Başkanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Başkanlığın 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı ise aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

ÖDEME EMİRLERİ			ÖDEMELER		
Yılı İçinde Alınan	Yapılan Tenkisler	Kalan	Yılı İçindeki Ödemeler	Mahsup Dönemi İçindeki Ödemeler	TOPLAM
2,150,221,135.00	50,528,020.31	2,099,693,114.69	2,067,780,373.98	27,865,586.13	2,095,645,960.11

Bunun yanında Gelir İdaresi Başkanlığının temel görevi Maliye Bakanlığınca belirlenen Devlet gelirleri politikasını uygulamaktır. Bu nedenle Merkezi Yönetim Bütçesi gelirlerine ilişkin işlemlerin önemli kısmı Gelir İdaresi Başkanlığınca gerçekleştirilmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Gelir İdaresi Başkanlığı faaliyetleri sonucunda elde edilmesi öngörülen gelirler toplamı 280.388.998.000,00-TL'dir.

KODLAR		AÇIKLAMA	2013 YILI
I	II		BÜTÇE GELİRİ
01			
	1	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	97,527,212,000
	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	7,790,506,000
	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	155,263,326,000
	5	Damga Vergisi	8,238,194,000
	6	Harçlar	11,465,141,000
	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	104,619,000
		TOPLAM	280,388,998,000

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Gelir İdaresi Başkanlığı mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 117 nci maddesinde kapsama dahil kamu idarelerince düzenlenecek mali tablolar ile bu tabloların şekil ve türleri belirlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise vergi daireleri ve defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek; mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek; kaynakların etkili, ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanunun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, denetimin bu mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu itibarla denetim, Sayıştay'a sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ile bu cetvellere esas iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğuna yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim çalışmalarında ayrıca; Bakanlığın merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve bunlara esas belgeler; harcama birimlerinde gerçekleşen mali iş, işlem ve kararlara ait belgeler tamlik, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 8 Aralık 2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2013 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ilişkin yapılan denetimi sonucunda tespit edilen hususlar ile mali yönetim ve iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeler “Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde gösterilmiştir. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.

TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29/2 nci maddesi uyarınca net alanı 150 m² ye kadar olan konut teslimlerinden doğan KDV iadelerinde konut teslim şartı gerçekleşmeden iade yapılması

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29/2 nci maddesi uyarınca net alanı 150 m² ye kadar olan konut teslimlerinden doğan KDV iadesi işlemlerinde bazı mükelleflere yapılan KDV iadelerinin, konut tesliminin gerçekleştiğine dair herhangi bir belge bulunmaksızın yapıldığı tespit edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun "Vergi İndirimi" başlıklı 29/2 nci maddesi gereği net alanı 150m² ye kadar olan konut teslimlerinden doğan KDV iadesi işlemlerine ilişkin incelemelerde, bazı KDV iadelerinin konutların teslim şartı yerine getirilmeden; yani tapuya tescil belgesi, yapı kullanma izin belgesi ya da konutun alıcısı tarafından fiilen kullanıldığına ilişkin elektrik, su faturası vb. bir belge olmadan yapıldığı görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde "mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması", (b) bendinde ise "malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi" ile vergiyi doğuran olayın meydana geldiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 29/2 nci maddesine göre ise; Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi yılı içinde mahsuben, yılı içinde mahsuben iade edilemeyenler ise izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mahsuben iade edilebilecektir. Bu hüküm uyarınca; 30.12.2007 tarih 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile net alanı 150 m² ye kadar olan konut teslimleri %1 oranında KDV'ye tabi tutulduğundan, söz konusu konutların inşası için yapılan alımlar nedeniyle yüklenilen fakat indirilemeyen KDV'nin nakden veya mahsuben iadesi mümkündür. Ancak vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesi ve akabinde indirilemeyen KDV'nin iade edilebilmesi konutların teslim edilmesi şartına bağlıdır. Dolayısıyla inşaat devam ederken hatta başlamadan yapılan satışlarda konutun teslimi henüz gerçekleşmediği için iade koşulları da gerçekleşmemektedir. Teslim ise tasarruf hakkının alıcıya devri anlamına gelmektedir. Gayrimenkul satışlarında tasarruf hakkını da içeren mülkiyetin devri esas itibarıyla gayrimenkulün tapuda alıcı adına tescil edilmesi ile gerçekleşmekle birlikte, tescil yapılmadan önce gayrimenkulün alıcının fiili kullanımına bırakılması halinde de teslim gerçekleşmiş olacaktır. Bu nedenle KDV iadesinin söz konusu olması için konutun, tapuda alıcı adına tescil

edilmesi ya da fiilen kullanımına bırakılması gerekmektedir. Konutun alıcının fiili kullanımına bırakılması durumunu tespit amacıyla inşaatın tamamlandığını ve kullanılabilir durumda olduğunu gösteren yapı kullanım izin belgesinin ya da konuta ilişkin alıcı adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz sözleşme ya da faturası gibi belgelerin varlığı aranmalıdır ve GİB uygulamalarında da bu belgeler aranmaktadır.

İnşaatı henüz bitmeden satılan konutlar için satış faturalarının düzenlenmesi durumunda ise; konutların teslimi henüz yapılmadığından alınan bedel avans niteliğindedir. Böyle bir durumda da faturanın düzenlenmesiyle vergiyi doğuran olay gerçekleşmesine karşın KDV iadesi için gerekli olan teslim şartı gerçekleşmediğinden, iade işleminin yapılmaması gerekmektedir.

Ancak, Gelir İdaresi Birimlerinden Adana Ziyapaşa, Bursa Nilüfer, Kayseri Erciyes ve Antalya Kurumlar Vergi Dairelerince, mükellef ve dönem bilgileri Rapor Gizli Ekinde yer alan KDV iadesi dosyalarında, (diğer mükelleflerden farklı olarak) konutların tesliminin gerçekleştiğine dair herhangi bir belge aranmaksızın KDV iadesi yapıldığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında: İndirimli orana tabi konut teslimlerinden doğan KDV iadelerinin, tapu tescil belgeleri, yapı kullanma izin belgeleri veya konutların fiilen teslim alındığına dair alıcılar nezdinde düzenlenen teslim tutanakları dikkate alınmak suretiyle tutanaklarda yer alan teslim tarihlerinde gayrimenkullerin tasarruf hakkının alıcılara geçtiği kabul edilerek, ilgili dönemler itibariyle gerçekleştirilebildiği, E-VDO bilgisayar sisteminden, iade talebinde bulunan eleştiri konusu yapılan mükelleflerin tapu kayıtlarından gayrimenkul satış kayıtları sorgulamalarından gerekli araştırmaların yapıldığı ve söz konusu indirimli orana tabi konut teslimlerinden kaynaklanan KDV iadelerinin mevzuata uygun olarak sağlıklı bir biçimde yapılabilmesi için taşra birimlerinin gerekli hassasiyeti göstermeleri konusunda uyarılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak: Net alanı 150 m²'ye kadar olan konutlara ilişkin KDV iadelerinde konut teslim belgelerine ilişkin olarak ÖNERİ bölümünde yer alan açıklamalarımızın dikkate alınmasının faydalı olacağı düşünülmekte olup, konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

Öneri:

Net alanı 150m²'ye kadar olan konutlara ilişkin iadelerde, iadenin yapılabilmesi konutların teslim şartına bağlıdır. Söz konusu şartın gerçekleşip gerçekleşmediği iade işlemlerinin yapılması sırasında gözetilmelidir. Ancak bu kontrolün yapılabilmesi, konut teslimlerinin hangi şartlar ve belgelerle yapıldığının objektif olarak ortaya konulması ile mümkündür. Konut teslimlerine ilişkin KDV iadelerinde, teslimin yapıldığına ilişkin belgelerin bazı mükelleflerden aranmasına karşın, diğer mükelleflerden aranmayarak iade yapılması uygulamada belirsizliğe ve eşitsizliğe neden

olabilmektedir. Mükelleflere eşit şekilde yaklaşarak vergilendirmede adaletin sağlanması vergilendirmeye ilişkin işlemlerin ve aranacak belgelerin önceden belirlenmesi ile gerçekleştirilebileceğinden; İdarenin cevabında yer alan ve teslimin yapıldığını gösteren belgelere ikincil mevzuatta yer verilerek, yapılacak tüm iadelerde ilgili belgelerin aranmasına dikkat edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2:

KDV Kanunu'nun 29/2 maddesine göre gerçekleştirilen 150 m²ye kadar konut teslimlerinden KDV iadelerinde “arsa emsal bedeli” faturalarının kesilmemesi ya da olması gerekenden düşük kesilmesi

Gelir İdaresi Başkanlığı birimlerinden 150 m²ye kadar konut satışlarından doğan KDV iadesi alan mükelleflerin, yüklenilen KDV listesinde yer alması gereken arsa emsal bedeli faturalarının kesilmediği ya da “arsa emsal bedeli”nden düşük kesildiği, bunun sonucunda mükelleflerin vergi matrahlarının olması gerekenden düşük gerçekleştiği ve bu durumun vergi dairelerince tespit edilemediği anlaşılmıştır.

KDV Kanununun 29/2 maddesi hükmüne göre, 150 m²ye kadar konut teslimleri için teslimin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen vergi mükellefin Kanunda sayılan borçlarına istinaden mahsuben ödenmekte, yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi de izleyen yıl içinde nakden veya mahsuben ödenebilmektedir.

KDV iadesine konu işlerin arsa karşılığı inşaat işi olduğu hallerde uygulamaya ilişkin açıklamalar 30 Seri No.lu KDV Genel Tebliği ve 60 Seri No.lu KDV Sirkülerinde yer almaktadır.

30 Seri No.lu KDV Genel Tebliği ve 60 Seri No.lu KDV Sirkülerine göre;

Arsa karşılığı inşaat işlerinde iki ayrı teslim söz konusudur. Bunlardan birincisi, arsa sahibi tarafından müteahhide arsa teslimi; ikincisi ise müteahhit tarafından arsaya karşılık olarak arsa sahibine bağımsız birim (konut veya işyeri) teslimidir.

Arsa karşılığı inşaat işlerinde vergiyi doğuran olay, müteahhidin arsa karşılığı konut, işyeri gibi bağımsız birimleri arsa sahibine teslimiyle gerçekleşmektedir. Bu tarih itibariyle arsa açısından da vergiyi doğuran olay vuku bulmaktadır. Taşınmazda teslim kural olarak tapuya tescil ile gerçekleşmekle birlikte, tapuya tescilden önce bağımsız birimlerin alıcının tasarrufuna terk edilmesi durumunda da vergiyi doğuran olay gerçekleşmektedir.

Dolayısıyla, arsa sahibinin, arsa tesliminin ticari nitelikli olması durumunda arsa için, müteahhidin ise arsa sahibine teslim ettiği bağımsız birimler için, vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu tarih itibariyle eş zamanlı olarak fatura düzenlemesi gerekmektedir.

Buna göre;

- Arsanın bir iktisadi işletmeye dahil olması veya arsa sahibinin arsa alım satımını mutad ve sürekli bir faaliyet olarak sürdürmesi halinde, vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu tarihte, müteahhide yapılan bu arsa teslimi nedeniyle düzenlenecek faturada arsa karşılığı alınan bağımsız birimlerin emsal bedeli (arsa payı dahil) üzerinden genel oranda KDV hesaplanması gerekmektedir.

Gelir İdaresi Birimlerinde gerçekleştirilen incelemeler neticesinde;

a) Adana Ziyapaşa Vergi Dairesince ödenen ve mükellef ve dönem bilgileri Rapor Gizli Ekinde yer alan KDV iade dosyasında; arsa sahipleri arsa alım satımını mutad ve sürekli bir faaliyet olarak sürdüren mükellefler olmasına rağmen arsa teslimi karşılığında arsa emsal bedeli faturası kesilmediği tespit edilmiştir.

b) Antalya Kurumlar Vergi Dairesince mükellef ve dönem bilgileri Rapor Gizli Ekinde yer alan KDV iade dosyasında ise; konutların emsal bedellerinin YMM raporunda hesaplandığı görülmektedir. Hesaplama 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 267. maddesi uyarınca üçüncü kişilere yapılan satış bedellerinden bir metrekairelik kısma isabet eden emsal satış bedeli dikkate alınarak hesaplanmış ve arsa sahibine teslimi yapılan konutlara ait emsal bedeli 3.626.030,69-TL olarak belirlenmiştir. Bu durumda, arsa sahibinin bu tutar üzerinden fatura kesmesi ve bu faturada genel oranda KDV hesaplaması gerekmektedir. Ancak, KDV iade dosyasında yüklenen KDV listesi incelendiğinde arsa sahibi tarafından kesilen arsa emsal bedeli faturası tutarının 334.932,55-TL olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu arsa emsal bedeli faturalarının kesilmemesi ya da eksik kesilmesi neticesinde arsa sahibi tarafından hesaplanan ve ödenen KDV'ler olması gerekenden daha düşük gerçekleşmiştir. Ayrıca, arsa sahiplerinin 2012 yılı gelir vergisi matrahı olması gerekenden daha düşük olarak gerçekleşmiştir.

KDV iade dosyaları Gelir İdaresi Birimlerince incelenmekte ve iadeler bu incelemelerin üzerine gerçekleştirilmektedir. Söz konusu iade dosyaları ilgili Vergi Daireleri ve Grup Müdürlüklerince incelenmiştir. Bu itibarla, bu birimlerce gerçekleştirilen incelemelerde arsa karşılığı konut teslimi olması durumunda arsa sahibinin arsa emsal bedeli faturası kesip kesmemesi gerektiğinin ya da düşük kesilen faturaların tespit edilmiş ve düzeltilmesi için gerekli işlemlerin yapılmış olması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Uygulamada arsa sahibince gerçekleştirilen arsa tesliminin ticari nitelikte olup olmadığının tespitinde tereddütlü durumların hasıl olabildiği, bu gibi durumlarda, arsanın bir iktisadi işletmeye dahil olup olmadığı veya arsa sahibinin arsa alım satımını mutad ve sürekli bir faaliyet olarak sürdürüp sürdürmediği hususunun yapılacak bir inceleme sonucuna göre tespit edilebileceği, bu nedenle konunun hazırlanacak denetim planlarında değerlendirilmek üzere ilgili birimlere aktarılacağı ifade edilmektedir.

Ayrıca, raporda bahsi geçen iade işlemlerinden Adana Ziyapaşa Vergi Dairesi Müdürlüğüne gerçekleştirilen iade işleminde, kat karşılığı arsa teslim eden arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti bulunmadığından arsa teslimi karşılığında arsa emsal bedeli faturası aranmadığı, ancak arsa teslim edenlerin ticari olarak gayrimenkul alım satımlarına ilişkin tespit çalışmalarına başlandığı

belirtilmekte, Antalya Kurumlar Vergi Dairesince de düşük kesilen arsa emsal faturası hakkında arsa sahibinin Üç Kapılar Vergi Dairesinde kayıtlı bulunması nedeniyle, anılan vergi dairesine gerekli işlemin yapılması amacıyla bilgi verildiği ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: İdare raporda bahsi geçen iade işlemlerinden Adana Ziyapaşa Vergi Dairesi Müdürlüğünce gerçekleştirilen iade işleminde, kat karşılığı arsa teslim eden arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti bulunmadığından arsa teslimi karşılığında arsa emsal bedeli faturası aranmadığı, ancak arsa teslim edenlerin ticari olarak gayrimenkul alım satımlarına ilişkin tespit çalışmalarına başlandığı belirtilmekte, Antalya Kurumlar Vergi Dairesinde düşük kesilen arsa emsal faturası hakkında arsa sahibinin Üç Kapılar Vergi Dairesinde kayıtlı bulunması nedeniyle, anılan vergi dairesine gerekli işlemin yapılması amacıyla bilgi verildiği ifade edilmektedir.

Adana Ziyapaşa Vergi Dairesi Müdürlüğünce gerçekleştirilen iade dosyasının denetimi kapsamında, noterde düzenlenen kat karşılığı inşaat sözleşmesinde kimlik bilgileri yer alan arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti bulunup bulunmadığı ve vergi mükellefiyetleri varsa faaliyet alanları incelenmiştir. Söz konusu mükellefiyet bilgileri Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan bilgilere dayanmaktadır. Bu bilgilerin incelenmesi neticesinde, Adana Ziyapaşa Vergi Dairesi Müdürlüğünce gerçekleştirilen iade işleminde arsa sahipleri arasında yer alan ARSA SAHİBİ-1 ve ARSA SAHİB-2'nin Ziyapaşa Vergi Dairesi mükellefleri olduğu ve faaliyet alanlarının "" 681001 - Kendine ait gayrimenkulün alınıp satılması (Kendine ait binalar, devre mülkler, araziler, müstakil evler vb.)" olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, söz konusu mükelleflerin arsa alım satımını mutad bir faaliyet olarak sürdürdükleri anlaşılmaktadır.

Arsa karşılığı inşaat işlerinde arsa emsal bedeli faturalarına ilişkin eksikliklerin tespiti amacıyla ÖNERİ bölümünde yer alan açıklamaların dikkate alınmasının faydalı olacağı düşünülmekte olup, konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

Öneri:

İnşaat işlerinin önemli bir kısmı arsa karşılığı inşaat işi olarak gerçekleştirilmektedir. Arsa karşılığı inşaat işlerinde iki ayrı teslim söz konusu olduğundan arsanın bir iktisadi işletmeye dahil olması veya arsa sahibinin arsa alım satımını mutad ve sürekli bir faaliyet olarak sürdürmesi halinde, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu tarihte, müteahhide yapılan bu arsa teslimi nedeniyle düzenlenecek faturada arsa karşılığı alınan bağımsız birimlerin emsal bedeli (arsa payı dahil) üzerinden genel oranda KDV hesaplanması gerekmektedir.

Denetimimiz kapsamında örnek seçilen arsa karşılığı inşaat işlerinden doğan KDV iade işlemlerinde iade dosyaları, noterlerde düzenlenen kat karşılığı inşaat sözleşmelerinde kimlik bilgileri yer alan arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti bulunup bulunmadığı ve vergi mükellefiyetleri varsa faaliyet alanları Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınmak suretiyle incelenmiştir.

Söz konusu bilgilerin incelenmesi neticesinde, Adana Ziyapaşa Vergi Dairesi Müdürlüğünce gerçekleştirilen iade işleminde arsa sahipleri arasında yer alan ARSA SAHİBİ-1 ve ARSA SAHİBİ-2'nin Ziyapaşa Vergi Dairesi mükellefi olduğu ve faaliyet alanlarının "*681001 - Kendine ait gayrimenkulün alınıp satılması (Kendine ait binalar, devre mülkler, araziler, müstakil evler vb.)*" olduğu, Antalya Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğünce gerçekleştirilen iade işleminde ARSA SAHİBİ-3'ün Üçkapılar Vergi Dairesi mükellefi olduğu ve faaliyet alanının "*412002 - İkamet amaçlı binaların inşaatı (Müstakil konutlar, birden çok ailenin oturduğu binalar, gökdelenler vb.nin inşaatı) (Ahşap binaların inşaatı hariç)*" olduğu görülmüş ve bulgumuz bu bilgiler ışığında oluşturulmuştur. Dolayısıyla, bulgumuz vergi mükellefiyetleri ve mükelleflerin faaliyet alanlarına ilişkin bilgilere dayanmakta olup bu bilgiler Gelir İdaresi Başkanlığı'nda mevcuttur. Bu itibarla, arsa karşılığı inşaat işlerinden doğan KDV iadesi işlemlerinde arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti olup olmadıklarının ve faaliyet alanlarının Gelir İdaresi Başkanlığınca tespit edilmesi mümkün görünmektedir. Bu nedenle, arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin KDV iadeleri sırasında arsa sahiplerinin vergi mükellefiyeti olup olmadığının, faaliyet alanlarının ve arsa emsal bedeli faturalarının tutarlarının doğruluğunun rutin bir kontrol haline getirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu şekilde, ayrıca inceleme konusu yapılmasına gerek olmaksızın arsa emsal bedeli faturalarına ilişkin eksikliklerin tespit edebilebileceği ve gelir kaybının önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

BULGU 3:

Vergi daireleri adına başka saymanlıklar tarafından yapılan tahsilatların ilgili vergi dairelerince geç muhasebeleştirilmesi ve bunun sonucunda tahsilatların bütçe geliri olarak kaydının yapılmasında gecikmelerin ortaya çıkması

Vergi daireleri adına başka saymanlıklar tarafından yapılan tahsilatların ilgili vergi dairelerince geç muhasebeleştirildiği ve bunun sonucunda tahsilatların emanet ve bütçe geliri olarak kaydının yapılmasında gecikmelerin ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği gereği, genel bütçe kapsamındaki kamu idaresinin başka bir muhasebe birimince nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları, adına işlem yapılan muhasebe birimince 511 no.lu "Muhasebe Birimleri Arası İşlemler" hesabında izlenmektedir. Yılı içinde muhasebeleştirilemeyen işlemler ise 519-Değer Hareketleri Sonuç Hesabında izlenmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığından 05.02.2014 tarih ve 13911 sayılı resmi yazı ile alınan ve Kurum tarafından düzeltilerek 14.03.2014 tarihli tutanakla teslim edilen, vergi dairelerinin 2013 yılı 519 no.lu hesabı yevmiye kayıtlarının incelenmesi neticesinde, vergi daireleri adına yapılan bazı tahsilatların ilgili vergi dairelerince geç muhasebeleştirildiği, bu suretle tahsil edilen tutarların emanet alınması ve bütçe gelirine dönüşmesinde gecikmelerin ortaya çıktığı görülmüştür.

Genel bütçeli diğer saymanlıklar tarafından vergi daireleri adına önceki yıllarda tahsil edilen ve ilgili vergi dairelerince 2013 yılında 519 no.lu Değer Hareketleri Sonuç Hesabının borcuna kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilen tutarların toplam tutarı 31.102.691,66 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın, 13.120.428,30 TL'si vergi borçları karşılığında bütçeye gelir kaydedilmek, 17.982.263,36 TL'si daha sonra ilgili hesaplara mahsup edilmek üzere emanet hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmiştir.

Bu suretle önceki yıllarda tahsil edilmesine rağmen, ilgili yılda muhasebeleştirilemeyerek 2013 yılında emanete alınan ya da bütçe gelirine kaydedilen tahsilatların gerçekleştirildikleri yıllar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır. Söz konusu tablolar incelendiğinde 10-12 yıl önce tahsilatı yapılmış olmakla birlikte muhasebe kayıtları 2013 yılında gerçekleştirilen bazı kayıtlarla karşılaşmak dahi mümkün olmaktadır.

Vergi daireleri adına genel bütçeli diğer saymanlıklar tarafından önceki yıllarda tahsil edilen paraların muhasebeleştirilmesi işlemlerinin gecikmeksizin yapılması gerekmektedir.

Tahsilat Yılı	2013 Yılında Bütçe Geliri Kaydı Yapılan Tutar	2013 Yılında Emanet Kaydı Yapılan Tutar
2000	1.058,40	197,4
2001	5.285,08	1.499,57
2002	542,5	1.849,10
2003	12.366,81	7.229,45
2004	3.996,45	342,75
2005	7.667,22	15.848,37
2006	48.637,06	2.707,07
2007	9.538,49	5.546,61
2008	8.776,78	1.988,36
2009	70.247,41	3.242,96
2010	18.452,58	37.464,11
2011	123.457,38	316.264,53
2012	12.810.402,14	17.588.083,08
Toplam	13.120.428,30	17.982.263,36

Kamu idaresi cevabında: Bundan sonra benzer hatalara yer vermemek adına, vergi dairelerinin bu tür kayıtları zamanında ilgili hesaplara emanet ve bütçe geliri olarak kaydetmesi gerektiği hususunun genel bir yazı ile duyurulacağı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: Gelir İdaresi Başkanlığı bulgu konusu hatanın düzeltilmesine yönelik çalışma gerçekleştirileceğini ifade etmektedir. Bu itibarla, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamakla birlikte konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 4:

Vergi dairelerince nakden veya mahsuben tahsil edilerek emanetler hesabına kaydedilen niteliği belli olmayan paraların bütçeye gelir kaydedilmesinde zamanaşımı süresine uyulmaması

Vergi dairelerince nakden veya mahsuben tahsil edilerek emanetler hesabına kaydedilen niteliği belli olmayan paraların bütçeye gelir kaydedilmesinde zamanaşımı sürelerine uyulmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "33 Emanet yabancı kaynaklar" başlıklı 248 inci maddesinde;

"(2) Muhasebe birimlerince emanet yabancı kaynak olarak nakden veya mahsuben tahsil olunan tutarların, çeşitlerine göre bu gruptaki hesapların altında bölümlenmesine ilişkin esaslar, kaydedilen tutarlardan tahsil, geri ödeme ve zamanaşımına uğrayanların bütçeye gelir kaydedilmesinde yapılacak işlemler Bakanlıkça belirlenir..." denmektedir.

Yönetmelik'te geçen "Bakanlık" Maliye Bakanlığını (Muhasebat Genel Müdürlüğü), ifade etmektedir.

Konuya ilişkin 16.08.2004 tarih ve B.07.0.MGM.0.45/470-02/015239 sayılı "Emanet Yabancı Kaynaklar, Ödenecek Vergi ve Yükümlülükler ve Özel Tahakkuklar Hesaplarının Ayrıntı Kodları ve Zamanaşımı Süreleri" konulu 2 No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genelgesinde, emanet yabancı kaynaklar, ödenecek vergi ve yükümlülükler ve özel tahakkuklar hesaplarının ayrıntı kodlarına ilişkin işlemlerin ne şekilde yapılacağı ve zamanaşımı süreleri açıklanmaktadır.

Genelgenin "IV- Zamanaşımı Süresi ve Başlangıcı" başlıklı bölümünde muhasebe birimlerince tahsil edilerek emanet hesabına kaydedilen paralar, zamanaşımı bakımından genel olarak 10 yıllık, 5 yıllık, 1 yıllık ve 6 aylık zamanaşımına tabi olanlar ile zamanaşımına tabi olmayan emanetler olmak üzere altı grupta toplanmıştır. Genelgede, sayılan emanetler kapsamına girmeyen emanetlerin bütçeye gelir kaydedilmesine ilişkin zamanaşımı sürelerinin Bakanlıkça belirleneceği belirtilmektedir.

İlgili mevzuat incelendiğinde, vergi dairelerinde emanet hesaplarına kaydedilen niteliği belli olmayan paraların emanet zamanaşımı süreleri ile ilgili gerek Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde gerekse Muhasebat Genel Müdürlüğünce çıkarılan Genelgede açık bir hüküm yer almadığı görülmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı, vergi dairelerince nakden ya da mahsuben yapılan tahsilatların zamanaşımı süresi hususundaki tereddüdün giderilmesi amacıyla Muhasebat Genel Müdürlüğünden görüş talep etmiştir. Muhasebat Genel Müdürlüğünün konuya ilişkin 22.07.2009 tarih ve 9475 sayılı cevabi yazısında, söz konusu emanetlerin emanete alındığı tarihten itibaren beş yıl içerisinde

ilgisince iade ve mahsubunun talep edilmemesi halinde bütçeye gelir kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Vergi dairelerince nakden, mahsuben ya da bankalar aracılığıyla tahsil edilen ve mükellefin vergi kimlik numarası, borç durumu gibi bilgilerinin eksik olması nedeniyle, ilgili hesaba kaydedilemeyen paralar niteliği belli olmayan emanetler hesabına (333.05.99 Diğer Niteliği Belli Olmayan Paralar) alınmaktadır. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, bu paraların, emanete alındığı tarihten itibaren beş yıl içinde yapılan araştırmalara rağmen ilgisine iade edilememesi veya mahsubunun yapılamaması durumunda bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığından alınan “Emanette Parası Olan Mükellefler Listesi” üzerinde yapılan inceleme neticesinde, vergi dairelerince niteliği belli olmayan emanetler hesabına alınan ve beş yıl geçmesine rağmen ilgisine iade edilmeyen ya da mahsubu yapılmayan toplam 49.824.340,24 TL'nin bütçeye gelir kaydedilmesinde zamanaşımı süresine uyulmadığı, söz konusu tahsilatların bütçe gelirine dönüşmediği tespit edilmiştir.

Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar	
Emanete Alma Yılı	Tutar
1999	82.575,14
2000	48.717,50
2001	128.590,46
2002	236.281,59
2003	339.838,34
2004	723.465,23
2005	532.005,90
2006	1.508.332,89
2007	24.296.559,83
2008	21.927.973,36
Toplam	49.824.340,24

Kamu idaresi cevabında: Otomasyonlu Vergi Daireleri İşlem Yönergesinin "Süresinde İadesi İstenmeyen Paranın İrat Kaydedilmesi ile İlgili Yapılacak İşlemler ve Muhasebeleştirilmesi" başlıklı 292 nci maddesinde konu ile ilgili açıklamalar yapıldığı, Vergi Daireleri İşlem Yönergesinde konu ile ilgili yapılan açıklamalara göre bütçeye irat kaydedilmesi gerektiği, konunun 19.09.2013 tarih ve 89003-89013 sayılı Genel Yazı ile vergi dairelerine duyurulduğu ve konu hakkında tekrar açıklama ve uyarılar yapılarak bulguda yer verilen ve bütçe gelinine dönüşmediği tespit edilen emanet hesabındaki tutarlar ile ilgili gerekli işlemlerin yerine getirilmesinin sağlanacağı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: Gelir İdaresi Başkanlığı bulgu konusu hatanın düzeltilmesine yönelik çalışma gerçekleştirileceğini ifade etmektedir. Bu itibarla, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamakla birlikte konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 5:

Vergi dairelerinin başka vergi dairesi adına yaptıkları tahsilatların adına tahsilat yapılan vergi dairelerince muhasebeleştirilmemesi, bu suretle yapılan tahsilatların bütçe gelirine dönüşmemesi

Vergi dairelerinin başka vergi dairesi adına yaptıkları tahsilatların adına tahsilat yapılan vergi dairelerince muhasebeleştirilmediği ve bu suretle yapılan tahsilatların bütçe gelirine dönüşmediği tespit edilmiştir.

Vergi dairelerinin birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilatlar muhasebe birimleri arası işlemler hesabında (511 no.lu hesap) izlenmektedir. Bu hesabın niteliği ve işleyişi Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 353-355'inci maddelerinde belirtilmektedir.

Buna göre vergi dairelerinde;

“Başka bir muhasebe biriminde kayıtlı olan vergi borçlarına karşılık borçlulardan veya ilgililerden nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları, tahsilatı yapan genel bütçe kapsamındaki kamu idaresi muhasebe birimince bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

Mükelleflerin vergi borçlarına karşılık borçlulardan veya ilgililerden genel bütçe kapsamındaki kamu idaresinin başka bir muhasebe birimince nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları, adına işlem yapılan muhasebe birimince bir taraftan bu hesaba borç, 120-Gelirlerden alacaklar hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.”

Gelir İdaresi Başkanlığının 511 no.lu hesabının incelenmesi kapsamında, vergi dairelerince nakden veya muhaseben yapılan tahsilatların adına tahsilat yapılan vergi dairelerince karşı muhasebe kaydının yapılıp yapılmadığı araştırılmıştır. Bu amaçla, Başkanlıktan 05.02.2014 tarih ve 13911 sayılı resmi yazı ile alınan ve Başkanlık tarafından düzeltilerek 14.03.2014 tarihli tutanakla teslim edilen 450 vergi dairesinin 511 no.lu hesap yevmiye kayıtları incelenmiştir. Vergi dairelerinin kendi aralarındaki işlemler üzerinde yapılan incelemede, bu hesaba yapılan alacak kayıtları, karşı saymanlık kodu ve karşı saymanlık yevmiye numarası üzerinden borç kayıtlarıyla karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucunda; bazı vergi dairelerince alacak kaydı olmasına rağmen, karşı vergi dairesinde gerekli borç kaydına rastlanmamıştır.

450 vergi dairesinin yevmiye kayıtları üzerinde yapılan karşılaştırma sonucunda, başka vergi dairesi tarafından adına tahsilat yapılan ancak kendi kayıtlarında 511 no.lu hesap borç kaydına rastlanmayan vergi daireleri aşağıdaki listede yer almaktadır.

	Adına Tahsilat Yapılan VD Kodu	Adına Tahsilat Yapılan VD Adı	Adına Yapılan Tahsilat
1	001251	5OCAK V.D.	491.233,56
2	001252	YÜREĞİR V.D.	55.590,70
3	001253	SEYHAN V.D.	193,33
4	001254	ZİYAPAŞA V.D.	221,02
5	001255	ÇUKUROVA V.D.	2.416,90
6	003202	ÇAY V.D.	136,41
7	003260	DİNAR V.D.	2.132,25
8	003262	EMİRDAĞ V.D.	27,50
9	004260	AĞRI V.D.	2.235,16
10	005260	AMASYA V.D.	39,39
11	006205	POLATLI V.D.	648,31
12	006207	ŞEREFLİKOÇHİSAR V.D.	14,57
13	006211	ÇUBUK V.D.	38,50
14	006213	HAYMANA V.D.	232,88
15	006215	ELMADAĞ V.D.	54,00
16	006252	VERASET VE HARÇ V.D.	8.903,08
17	006257	ÇANKAYA V.D.	335,37
18	006258	KIZILBEY V.D.	186,03
19	006266	YEĞENBEY V.D.	3.882,48
20	006268	HİTİT V.D.	5.624,85
21	006270	M.KARAGÜZEL V.D.	53,10
22	006271	OSTİM V.D.	528,31
23	006275	ETİMESGUT V.D.	361,44
24	006277	CUMHURİYET V.D.	1.911,47
25	006278	KEÇİÖREN V.D.	38,97
26	007201	ALANYA V.D.	1.643,15
27	007203	MANAVGAT V.D.	597,81
28	007205	KEMER V.D.	154,75
29	007206	KUMLUCA V.D.	270,00
30	007253	MURATPAŞA V.D.	645,16
31	007255	ANTALYA KURUMLAR	3.500,00

		V.D.	
32	008260	ARTVİN V.D.	359,50
33	009261	SÖKE V.D.	1.261,12
34	009280	GÜZELHİSAR V.D.	404,52
35	009281	DİDİM V.D.	45,45
36	010260	AYVALIK V.D.	72,00
37	010261	BANDIRMA V.D.	104,39
38	010269	DURSUNBEY V.D.	19,13
39	010280	KURTDERELİ V.D.	49,50
40	011260	BİLECİK V.D.	1.124,49
41	011261	BOZÜYÜK V.D.	522,92
42	012260	BİNGÖL V.D.	437,10
43	014260	BOLU V.D.	122,50
44	014262	GEREDE V.D.	1.600,00
45	015260	BURDUR V.D.	124,50
46	016203	KARACABEY V.D.	1.234,47
47	016207	İZNİK V.D.	3.215,26
48	016252	YILDIRIM V.D.	19,90
49	016253	ÇEKİRGE V.D.	893,70
50	016255	ULUDAĞ V.D.	930,21
51	016256	YEŞİL V.D.	2.363,40
52	016258	ERTUĞRULGAZİ V.D.	20,00
53	016259	GÖKDERE V.D.	41,10
54	018260	ÇANKIRI V.D.	23,77
55	019261	SUNGURLU V.D.	135,00
56	020202	ÇINAR V.D.	137,22
57	020261	ACIPAYAM V.D.	412,06
58	020280	PAMUKKALE V.D.	813,67
59	021251	GÖKALP V.D.	772,57
60	021282	C.SITKI TARANCI V.D.	78.421,95
61	023280	HAZAR V.D.	471,25
62	024260	FEVZİPAŞA V.D.	133,75
63	026253	2 EYLÜL V.D.	57,75
64	026254	BATTALGAZİ V.D.	4.849,93
65	027203	İSLAHİYE V.D.	170,25
66	027255	KOZANLI V.D.	95,25
67	028260	GİRESUN V.D.	122,50
68	030261	YÜKSEKOVA V.D.	223.207,06

69	031202	SAHİL V.D.	82,62
70	031260	DÖRTYOL V.D.	36.433,85
71	031262	REYHANLI V.D.	750,00
72	033203	ANAMUR V.D.	456,16
73	033250	İSTİKLAL V.D.	90,00
74	033255	TOROS V.D.	3.736,97
75	034205	ŞİLE V.D.	1.815,88
76	034230	BÜYÜK MÜK. VD. B V.D.	126,00
77	034231	BOĞAZIÇI KUR. V.D.	3.113,39
78	034232	MARMARA KUR. V.D.	1.333,56
79	034233	ULAŞTIRMA V.D.	4.542,33
80	034234	DAVUTPAŞA V.D.	189,82
81	034237	KÜÇÜKKÖY V.D.	231,91
82	034239	MERTER V.D.	357.485,36
83	034240	MEVLANAKAPI V.D.	856,71
84	034242	SULTANBEYLİ V.D.	1.000,00
85	034244	ANADOLUKURUMLAR V.D.	1.959,75
86	034245	TUZLA V.D.	27.041,49
87	034246	KOZYATAĞI V.D.	131.782,42
88	034247	MASLAK V.D.	839,00
89	034248	ZİNCİRLİKUYU V.D.	2.448,81
90	034249	İKİTELLİ V.D.	270,00
91	034252	ÜMRANİYE V.D.	1.541,99
92	034254	KASIMPAŞA V.D.	17,08
93	034255	ERENKÖY V.D.	47.031,23
94	034256	HİSAR V.D.	4.571,83
95	034259	GÜNGÖREN V.D.	800,00
96	034260	KOCASINAN V.D.	153.741,59
97	034262	KÜÇÜKYALI V.D.	17.081,92
98	034263	PENDİK V.D.	5.708,68
99	034266	BEYOĞLU V.D.	805,90
100	034269	GAZİOSMANPAŞA V.D.	26,25
101	034270	GÖZTEPE V.D.	5.519,35
102	034271	HOCAPAŞA V.D.	3.341,67
103	034272	KADIKÖY V.D.	7.729,70
104	034273	KOCAMUSTAFAPAŞA	755,22

		V.D.	
105	034274	MECİDİYEKÖY V.D.	8.355,29
106	034276	ŞİŞLİ V.D.	46.450,94
107	034279	KAĞITHANE V.D.	143.237,14
108	034284	BAKIRKÖY V.D.	6.833,15
109	034285	KARTAL V.D.	3.862,56
110	034287	NAKİL VASITA. V.D.	42.332,82
111	034288	SARIGAZİ V.D.	145,81
112	034289	DIŞ TİCARET V.D.	7.498,42
113	034291	ATIŞALANI V.D.	8.713,16
114	034292	YAKACIK V.D.	227,55
115	034293	YENİ BOSNA V.D.	72,17
116	034294	AVCILAR V.D.	8.037,70
117	034296	KÜÇÜKÇEKMECE V.D.	116,50
118	034297	BEYLİKDÜZÜ V.D.	8.331,40
119	035204	ÖDEMİŞ V.D.	882,76
120	035207	KEMALPAŞA V.D.	1.020,50
121	035208	URLA V.D.	687,50
122	035212	ÇEŞME V.D.	5,86
123	035251	9 EYLÜL V.D.	67,00
124	035254	BELKAHVE V.D.	900,25
125	035261	KADİFEKALE V.D.	367,02
126	035262	TAŞITLAR V.D.	6.944,47
127	035264	BORNOVA V.D.	4.013,20
128	035269	ÇİĞLİ V.D.	7.860,39
129	036260	KARS V.D.	509,22
130	037260	KASTAMONU V.D.	257,25
131	039260	KIRKLARELİ V.D.	242,47
132	039261	LÜLEBURGAZ V.D.	167,63
133	041202	ULUÇINAR V.D.	3.034,55
134	041203	İLYASBEY V.D.	3.911,54
135	041204	GÖLCÜK V.D.	2.849,00
136	041206	KÖRFEZ V.D.	6.520,70
137	041207	DERİNCE V.D.	275,31
138	041253	ALEMDAR V.D.	2.141,77
139	041290	ACISU V.D.	1.451,34
140	042202	EREĞLİ V.D.	51,93
141	042208	ILGIN V.D.	150,00

142	042253	MERAM V.D.	11.832,56
143	043262	TAVŞANLI V.D.	2.871,23
144	043263	EMET V.D.	143,25
145	043280	ÇİNİLİ V.D.	321,93
146	044252	BEYDAĞI V.D.	209,26
147	045201	AKHİSAR V.D.	857,79
148	045202	ALAŞEHİR V.D.	2.560,57
149	045203	DEMİRCİ V.D.	19,00
150	045208	SOMA V.D.	1.961,25
151	045209	TURGUTLU V.D.	96,00
152	045211	KULA V.D.	37,50
153	046201	ASLANBEY V.D.	889,14
154	046280	AKSU V.D.	1.188,89
155	047260	MARDİN V.D.	2.459,97
156	048260	MUĞLA V.D.	186,50
157	048261	BODRUM V.D.	316,39
158	048263	KÖYCEĞİZ V.D.	54,63
159	051262	BOR V.D.	83,70
160	052260	KÖPRÜBAŞI V.D.	50,15
161	052261	FATSA V.D.	237,00
162	053201	KAÇKAR V.D.	24,37
163	053262	PAZAR V.D.	42,25
164	054201	AKYAZI V.D.	620,64
165	054251	GÜMRÜKÖNÜ V.D.	113,21
166	055290	ZAFER V.D.	122,50
167	058280	SİTE V.D.	1.161,10
168	059260	NAMIK KEMAL V.D.	57,75
169	059262	ÇORLU V.D.	15.758,99
170	060263	TURHAL V.D.	124,50
171	061201	HIZIRBEY V.D.	1.201,26
172	061260	AKÇAABAT V.D.	123,34
173	063201	ŞEHİTLİK V.D.	365,24
174	063262	BİRECİK V.D.	220,43
175	063280	TOPÇUMEYDANI V.D.	3.311,75
176	064262	EŞME V.D.	84,40
177	065201	ERCİŞ V.D.	5.067,01
178	066262	SORGUN V.D.	37,50
179	066263	YERKÖY V.D.	11.091,50

180	067261	KARADENİZ EREĞLİ V.D.	225,12
181	067264	DEVREK V.D.	3.596,88
182	068201	AKSARAY V.D.	1.188,70
183	070201	KARAMAN V.D.	257,25
184	073261	CİZRE V.D.	477,00
185	073262	SİLOPI V.D.	601,35
186	074260	BARTIN V.D.	511,92
187	076201	İĞDIR V.D.	654,50
188	077201	YALOVA V.D.	108,52
189	081261	AKÇAKOCA V.D.	5.992,79
		TOPLAM	2.141.942,78

Yevmiye kayıtları üzerinden tespit edilen uyumsuzluklar Ankara'daki Veraset ve Harçlar, Çankaya, Yeğenbey, Hitit ve Cumhuriyet vergi dairelerinde detaylı incelenmiş olup şu hususlar tespit edilmiştir;

- (i) Kayıtların bir kısmının ilgili vergi dairelerince karşı kaydı yapılmamış olup, gerekli muhasebeleştirme işlemi tespitimiz üzerine Şubat 2014'te gerçekleştirilmiştir. Söz konusu yevmiyelere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	VD Kodu	Vergi Dairesi	Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Alacak	Adına Tahsilat Yapılan VD Kodu	Adına Tahsilat Yapılan Vergi Dairesi
1	006260	ULUS V.D.	20131107	20131107045000010901	6.756,35	006252	VERASET VE HARÇ V.D.
2	006266	YEĞENBEY V.D.	20131107	201311070450000151432	292,65	006252	VERASET VE HARÇ V.D.
3	035252	YAMANLAR V.D.	20131210	20131210045000019159	310,32	006252	VERASET VE HARÇ V.D.
4	037261	TOSYA V.D.	20131211	20131211045000009126	917,52	006252	VERASET VE HARÇ V.D.
5	042254	ALAADDİN V.D.	20131211	20131211045000061608	71,00	006252	VERASET VE HARÇ V.D.
6	006254	MALTEPE V.D.	20130416	20130416045000005538	18,55	006257	ÇANKAYA V.D.
7	006261	YILDIRIMBEYAZIT V.D.	20130408	20130408045000003182	15,00	006257	ÇANKAYA V.D.
8	034230	BÜYÜK MÜK. VD. B	20131128	20131128045000037324	444,19	006266	YEĞENBEY V.D.

		V.D.					
9	034258	RIHTIM V.D.	20130226	20130226045000003876	135,00	006266	YEĞENBEY V.D.
10	007252	KALEKAPI V.D.	20130205	20130205045000001098	300,00	006268	HİTİT V.D.
11	034256	HİSAR V.D.	20130327	20130327045000005594	5.324,85	006268	HİTİT V.D.
12	026255	TAŞBAŞI V.D.	20131227	20131227045000011166	1.879,20	006277	CUMHURİYET V.D.
13	006262	SEĞMENLER V.D.	20130624	20130624045000008402	32,27	006277	CUMHURİYET V.D.
				TOPLAM	16.496,90		

(ii) Aşağıdaki kayıtlarda ise, vergi daireleri tarafından başka vergi dairelerince adlarına yapılan tahsilatların muhasebeleştirilmesi işlemi yapılmakla birlikte, karşı saymanlık yevmiye numaraları hatalı girildiği tespit edilmiştir.

VD Kodu	VD Adı	Yevmiye No	Borç	Karşı Saym Kodu	Karşı Saym. Yevmiye No	Olması Gereken Karşı Saym. Yevmiye No
006252	VERASET VE HARÇ V.D.	20130508045000016892	365,24	006205	19000101000020130508	20130508045000006597
006252	VERASET VE HARÇ V.D.	20130905045000037963	190,00	006268	19000101000020130905	20130905045000009752
006257	ÇANKAYA V.D.	20130528045000006844	301,82	006259	19000101000020130528	20130528045000005542
006266	YEĞENBEY V.D.	20130710045000090592	2.077,90	040261	19000101000020130710	20130710045000003741
006266	YEĞENBEY V.D.	20130720045000098203	1.225,39	067263	19000101000020130722	20130722045000006205

Kamu idaresi cevabında: Aşağıdaki açıklama yer almaktadır;

E-VDO otomasyon sistemini kullanan vergi dairelerince (bağlı vergi daireleri dahil) diğer E-VDO sistemine dahil vergi dairesi adına yaptığı bütün tahsilatlar karşı vergi dairesi mükellef hesaplarına borç bilgileri biliniyorsa bütçe geliri olarak, borç bilgileri tespit edilememiş ise emaneten tahsilat olarak kayıt edilmekte ve bu tahsilatlara ait bilgiler tahsilatı yapan vergi dairesinin gün sonu tahsilat bordrosunda, başka muhasebe birimleri adına yapılan tahsilat olarak; adına tahsilat yapılan vergi dairesinde ise başka muhasebe birimlerinden adımıza yapılan tahsilat olarak yer almaktadır.

Bu tahsilatlar tahsilat esnasında, adına tahsilat yapılan saymanlığın sistemine aktarıldığından tahsilat yapan saymanlıkça henüz muhasebe işlemi yapılmamış durumda olacaktır. Bu nedenle; başka saymanlık adına tahsilat yapıldığında adına tahsilat yapılan saymanlığın "Saymanlık Bazında Tahsilat Bordrosunda" karşı saymanlık yevmiye numarası, nakit tahsilatlar için; 190001010000YYYYAAGG,

çekte yapılan tahsilatlar için; 170001010000YYYYAAGG, ve mahsuben tahsilatlar için; 180001010000 YYYYAAGG olarak geçici yevmiye numaraları yazılmaktadır. Bu geçici yevmiye numarasının başındaki 4 karakter tahsilatın karşı saymanlıkça nakit, çek veya mahsuben tahsilat olarak yapıldığını ve sonundaki 8 karakter ise tahsilatın karşı saymanlıkça yapıldığı tarihi göstermektedir.

Tahsilatı yapan vergi dairesince; başka saymanlık adına yapılan bu tahsilatın muhasebe işlemi yapıldığında, yapılan bu kayda ilişkin yevmiye numarası (gerçek yevmiye numarası);

-Karşı vergi dairesindeki tahsilat fişi henüz muhasebeleştirilmemiş ise tahsilat fişi içerisinde yer alan geçici karşı saymanlık yevmiye numarası ile,

-Karşı vergi dairesindeki tahsilat fişi için geçici karşı saymanlık yevmiye numarası ile muhasebe işlemi yapılmış ise hem düzenlenen muhasebe işlem fişi içerisinde yer alan hem de tahsilat fişi içerisinde yer alan geçici karşı saymanlık yevmiye numarası ile,

anlık olarak sistem tarafından otomatik olarak değiştirilmektedir.

Adına tahsilat yapılan vergi dairesince; tahsilat tarihinin muhasebe işlemine gelindiğinde tahsilat kayıtlarına bağlı olarak başka saymanlık tarafından yapılan bu tahsilatlar için;

-Tahsilatı yapan vergi dairesince ilgili tahsilatlar nedeni ile yevmiye düzenlenmiş ise bu tahsilatlar üzerindeki geçici yevmiye numarası gerçek yevmiye numarası ile değişeceğinden gerçek karşı saymanlık yevmiye numarası ile yevmiye kaydı yapılır. Kayıt işlemi sonucunda yazdırılan yevmiye üzerinde gerçek karşı saymanlık yevmiye numarası yer alır.

-Tahsilatı yapan vergi dairesince ilgili tahsilatlar nedeni ile yevmiye daha düzenlenmemiş ise bu tahsilatlar üzerinde gerçek yevmiye numarası yer almayacağı için geçici karşı saymanlık yevmiye numarası ile yevmiye kaydı yapılır. Kayıt işlemi sonucunda yazdırılan yevmiye üzerinde geçici karşı saymanlık yevmiye numarası yer alır. Ancak tahsilatı yapan vergi dairesince ilgili tahsilatın muhasebeleştirilmesi sonucunda daha önce düzenlenen yevmiye üzerindeki geçici karşı saymanlık yevmiye numarası değiştirildiğinden bu yevmiyenin tekrar yazdırılması gerekmektedir.

Bulguda yer alan listedeki geçici yevmiye numarası bulunan yevmiye kayıtları Başkanlığımızca incelendiğinde; söz konusu yevmiye kayıtlarının her iki vergi dairesinde eş zamanlı (anlık) düzenlenmesi nedeniyle öngörülmeleyen bir hata oluştuğu, bu nedenle geçici karşı saymanlık

yevmiye numaralarının sistem tarafından değiştirilemediği tespit edilmiş olup, aynı hatanın tekrar oluşmaması için gerekli program düzenlemelerine başlanmıştır.

Diğer taraftan; bulguda yer alan vergi dairelerinin tahsilat işlemleri üzerinde yapılan incelemede, bu hesaba yapılan alacak kayıtları, karşı saymanlık kodu ve karşı saymanlık yevmiye numarası üzerinden borç kayıtlarıyla karşılaştırıldığı, karşılaştırma sonucunda; bazı vergi dairelerince alacak kaydı olmasına rağmen, karşı vergi dairesinde gerekli borç kaydına rastlanılmadığı belirtilmektedir. Konu ile ilgili olarak bu tür hataların tekrarlanmaması ve işlemlerin zamanında yapılmasının önem arz ettiği vergi dairelerine bir genel yazı ile duyurulacaktır.

Ayrıca, söz konusu gecikmelerin önlenmesi bakımından E-VDO otomasyon sistemindeki muhasebe yazılımlarında; ay içinde düzenlenmiş olan bu tür tahsilatların muhasebe kayıt işlemlerinin yapılmadan ay sonu hesaplarının kapatılmasının engellenmesine ilişkin kontroller eklenmesine yönelik çalışma yapılması planlanmaktadır.

Sonuç olarak: Gelir İdaresi Başkanlığı bulgu konusu hataların düzeltilmesine ve yeniden oluşmasını engellemeye yönelik çalışma gerçekleştirileceğini ve vergi dairelerinin konu ile ilgili olarak uyarıldığını ifade etmektedir. Bu itibarla, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamakla birlikte konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 6:

Vergi daireleri adına başka saymanlıklar tarafından geçmiş yıllarda yapılan tahsilatların 519 no.lu Değer Hareketleri Sonuç Hesabına kaydedilmesi gerekirken 511 no.lu Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına kaydedilmesi

Vergi daireleri adına başka saymanlıklar tarafından geçmiş yıllarda yapılan tahsilatların 519 no.lu Değer Hareketleri Sonuç Hesabına kaydedilmesi gerekirken 511 no.lu Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına kaydedildiği durumlar tespit edilmiştir.

Vergi daireleri adına genel bütçe kapsamındaki diğer saymanlıklar tarafından geçmiş yıllarda yapılan nakden veya mahsuben tahsilatlar 519 Değer Hareketleri Sonuç hesabında izlenmektedir. Hesabın niteliği ve işleyişi Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 360-362'nci maddelerinde belirtilmektedir.

Buna göre;

“Aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe birimlerinin alacak kaydı yapmak suretiyle geçmiş yıllarda başlatmış olduğu işlemler dolayısıyla, muhasebe birimine içinde bulunulan faaliyet döneminde intikal eden ve bu hesap grubundaki değer hareketleri hesaplarını ilgilendiren muhasebe işlem fişi tutarları ilgili değer hareketleri hesaplarına kaydedilmeyerek doğrudan bu hesabın ilgili yıl yardımcı hesabına borç, ilgili hesaba alacak kaydedilir.”

Gelir İdaresi Başkanlığında 05.02.2014 tarih ve 13911 sayılı resmi yazı ile alınan ve Kurum tarafından düzeltilerek 14.03.2014 tarihli tutanakla teslim edilen 450 vergi dairesinin 2013 yılı 511 no.lu hesap yevmiye kayıtları incelenmiştir. Yapılan incelemede, bazı vergi daireleri adına önceki yıllarda yapılan tahsilatların adına tahsilat yapılan vergi dairelerince 519 no.lu değer hareketleri sonuç hesabına kaydedilmesi gerekirken 511 no.lu hesaba kaydedildiği görülmüştür. Söz konusu vergi daireleri ve ilgili muhasebe kayıtları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

VD Kodu	Adına Tahsilat Yapılan VD	Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Hesap Kodu	Borç	Karşı Saym. Kodu	Karşı Saym. Adı	Karşı Saym. Yev.No.
006260	ULUS	20130226	20130226045000001964	511.02	1.490,47	014113	DÖRTDİVAN M.M.	2012121400000005430
006260	ULUS	20130828	20130828045000008654	511.02	466.500,00	041402	DİLOVASI	2010011400000000193
034245	TUZLA	20130104	20130104045000000140	511.02	85,14	034168	PENDİK	20121219000000033066
038251	MİMARŞİNAN	20130104	20130104045000000090	511.02	3.505,78	000022	KULT.BK.MRK	20121225000000034616
038251	MİMARŞİNAN	20130208	20130208045000002197	511.02	16.631,11	016150	BURSA İL	20121225000000073696
041290	ACISU	20130219	20130219045000006866	511.02	737,88	007253	MURATPAŞA V.D.	20110628045000027271
041290	ACISU	20130219	20130219045000006872	511.02	273,80	041202	ULUÇINAR V.D.	20110720045000012366
041290	ACISU	20130219	20130219045000006879	511.02	1.687,98	041206	KÖRFEZ V.D.	20110722045000007484
041290	ACISU	20130219	20130219045000006883	511.02	153,89	054251	GÜMRÜKÖNÜ V.D.	20110729045000023120
041290	ACISU	20130219	20130219045000006887	511.02	400,00	041203	İLYASBEY V.D.	20110819045000010559
041290	ACISU	20130220	20130220045000006910	511.02	429,90	041202	ULUÇINAR V.D.	20110927045000017037
041290	ACISU	20130220	20130220045000006912	511.02	360,92	041207	DERİNCE V.D.	20110928045000003896
041290	ACISU	20130220	20130220045000006913	511.02	58,56	041207	DERİNCE V.D.	20110928045000003896
041290	ACISU	20130220	20130220045000006917	511.02	227,70	041202	ULUÇINAR V.D.	20110929045000017233
041290	ACISU	20130220	20130220045000006919	511.02	621,71	016254	SETBAŞI V.D.	20110929045000005953
041290	ACISU	20130220	20130220045000006922	511.02	1.322,58	041204	GÖLCÜK V.D.	20121023045000014791
041290	ACISU	20130606	20130606045000018067	511.02	163,62	034288	SARIGAZI V.D.	20110927045000014952
			TOPLAM		494.651,04			

Kamu idaresi cevabında: Bulgu konusu hataların muhasebe işlemlerini gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıktığı ve bu tür hataların tekrarlanmaması amacıyla vergi dairelerinin uyarıldığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak: Gelir İdaresi Başkanlığı bulgu konusu hatanın düzeltilmesine yönelik çalışma gerçekleştirildiğini ifade etmektedir. Bu itibarla, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamakla birlikte konuya ilişkin uygulamalar izleyen yıl denetimlerimizde takip edilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>